

Møteinnkalling

Utvalg: Nordreisa kommunestyre
Møtested: Halti kulturscene, Halti
Dato: 20.01.2022
Tidspunkt:

Ved forfall benyttes Kaukus – jf. smittevernregler ber vi om at det meldes forfall til møtet dersom du har symptomer på forkjølelse (tett nese, feber, vondt i halsen o.l.) .

Vararepresentant blir innkalt pr tekstmelding – melding fra Kaukus varainnkalling

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/22	Lovlighetskontroll av Nordreisa kommunes behandling av årsbudsjett og økonomiplan 2022 - 2025		2022/24
PS 2/22	Handlings- og økonomiplan 2022-2025 - Supplerende vedtak		2021/616
PS 3/22	Søknad om deltagelse i Gnist-programmet		2021/1290

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
1/22	Nordreisa kommunestyre	20.01.2022

Lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21 – Handlings- og økonomiplan 2022 - 2025

Henvisning til lovverk:

- Kommuneloven - § 14, § 27, § 28
[Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) - Lovdata](#)
- [lovlighetskontroll etter kommuneloven paragraf 59.pdf \(regjeringen.no\)](#)
- [ROBEK – Nye regler om statlig kontroll med kommuner med økonomisk ubalanse - regjeringen.no](#)

Vedlegg

- 1 Lovlighetskontroll og kravet til underskrift
- 2 Spørsmål om budsjett og økonomiplan
- 3 Lovlighetsklage på Nordreisa kommunens behandling av årsbudsjett og økonomiplan

Kommunedirektørens innstilling

· Lovlighetsklagen over Nordreisa kommunestyre sitt vedtak i sak PS 111/21 tas til følge i forhold til manglende sektorvis fordeling av uspesifisert innsparing med 10 millioner kroner i perioden 2023- 2025, jfr. kommunelovens § 14.

· Kommunestyret behandler i særskilt sak hvordan den uspesifiserte innsparingen med 10 millioner kroner i perioden 2023 – 2025 skal fordeles på sektorene.

Saksopplysninger

Kommunestyrerepresentantene Siv Elin Hansen, Olaug Bergset og Tom Vegar Kiil har sendt inn udatert lovlighetsklage via epost med vedlegg 06.01.22. Lovlighetsklagen var bare underskrevet av Siv Elin Hansen og Olaug Bergset, og neste dag ble det i Servicetorget vårt innlevert samme lovlighetsklage med alle tre underskrifter.

Lovlighetsklagen følger vedlagt. Kommunestyrerepresentantene som har underskrevet lovlighetsklagen mener at kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21, *Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025* ikke tilfredsstillende kommunelovens krav.

Kommunestyrets møte 15. – 16. desember 2021 behandlet sak PS 111/21, *Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025* på dag 2, og vedtok med 10 mot 8 stemmer formannskapet innstilling til vedtak. I tillegg vedtok kommunestyret enstemmig følgende punkter:

- Nordreisa søker samarbeid med de øvrige kommunene i Nord Troms for å opprette en felles juriststilling.
- Vi ber kommunedirektøren utarbeide en prosessplan for endringene i drifta av omsorgstilbudene. Planen må inneholde en ROS analyse og legges frem for helse- og omsorgsutvalget på første møte i 2022.

Vurdering

Det følger av kommuneloven § 27 at tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen kan kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Denne myndigheten er delegert til Statsforvalteren.

Lovlighetskontrollen skal omfatte:

1. om avgjørelsen er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse (personell kompetanse).
2. om avgjørelsen er blitt til på lovlig måte (prosessuell kompetanse), og
3. om avgjørelsen er innholdsmessig lovlig (materiell kompetanse).

Et krav om lovlighetskontroll må fremmet innen 3 uker fra vedtaket er truffet. Klagen er fremsatt innen fristen 06.01.22, men den var da bare underskrevet av to kommunestyrerepresentanter og det var anført at den tredje «for tiden på havet». Neste dag ble samme lovlighetsklage innlevert med samtlige tre underskrifter.

Departementets veileder for lovlighetskontroll slår fast at en lovlighetsklage må underskrives av minst tre kommunestyrerepresentanter, og videre at fristen på tre uker er absolutt. Tidsfristen på tre uker gjelder ikke hvis Statsforvalteren tar opp en avgjørelse til kontroll av eget tiltak.

Administrasjonen har undersøkt nærmere med Statsforvalteren med hensyn til kravet om underskrift av lovlighetsklagen. Statsforvalteren har i epost datert 11.01.22 med vedlegg redegjort for departementets tolkning av dette spørsmålet. Departementet tolker kommunelovens bestemmelser slik at det ikke kan stilles krav om at de som fremmer en lovlighetsklage behøver å underskrive denne, jfr. vedlegg.

Av kommuneloven (KL) § 27-2 fremgår det nærmere hvilke vedtak som kan lovlighetskontrolleres, blant annet endelige vedtak som er truffet av folkevalgt organ. Det legges derfor til grunn at kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21 kan lovlighetskontrolleres.

Videre sier KL § 27-3 at man i en lovlighetskontroll skal ta stilling til om vedtaket har lovlig innhold (materiell kompetanse), om vedtaket er truffet av noen som har myndighet til å treffe slikt vedtak (personell kompetanse) og om det er blitt til på lovlig måte (prosessuell kompetanse). Lovlighetskontrollen kan likevel begrenses til de anførsler som er tatt opp i saken.

Personell kompetanse

Ut fra sakens dokumenter legges til grunn at kommunestyrets vedtak i PS 111/21 er truffet av et organ som har myndighet til dette (personell kompetanse). Kommunelovens § 14-2 slår fast at det er kommunestyret som skal vedta økonomiplanen og årsbudsjett, finansielle måltall m.v. De som har fremmet lovlighetsklagen har ikke anført noe med hensyn til personell kompetanse.

Prosessuell kompetanse

Det er ikke innkommet klager i forhold til saksbehandlingen, og det er heller ikke bemerket av de som har fremmet lovlighetsklagen. Vi mener derfor at vedtaket er blitt til på lovlig måte med hensyn til saksbehandlingsreglene (prosessuell kompetanse).

Materiell kompetanse

Her må man vurdere om vedtaket er i samsvar med gjeldende lovfestede og ulovfestede rettsregler. De som har levert lovlighetsklagen mener at kommunestyrets vedtak ikke tilfredsstiller kommunelovens krav til årsbudsjett og økonomiplan.

Klagerne har blant annet anført følgende:

- Årsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk og tilfredsstiller derved ikke kommunestyrets eget vedtak om mål om avsetning til disposisjonsfond
- Økonomiplanen mangler 10 millioner kroner i 2023 for å oppnå balanse
- Kommunestyret utsetter avgjørelsen om en nødvendig inndeckning av ubalanse til 2022
- Kommunestyret vedtok ingen kutt som skulle iverksettes gjennom 2022

I forhold til dette vil vi bemerke at årsbudsjettet for 2022 er vedtatt i balanse, etter inndeckning fra disposisjonsfond. Det er i budsjettet for 2022 innenfor sektorene innarbeidet ulike tiltak som både gir økte og reduserte utgifter.

Den budsjetterte innsparing med 10 millioner kroner i 2023 - 2025 er planlagt med særskilt prosess som starter i februar 2022, og som føres fram for kommunestyrets møte i juni 2022 hvor kommunestyret vedtar foreløpige budsjetttrammer for 2023 – 2026. Denne innsparingen er ført som et samlet rammenedtrekk, som senere skal fordeles på de enkelte sektorer. Det ble seint på høsten 2021 klart at helse- og omsorgssektoren og oppvekst- og kultursektoren (først og fremst barnevernstjenesten) hadde behov for økte budsjetttrammer, og tiden da var for kort til at vi kunne kjøre en omfattende prosess i forhold til konkret fordeling av planlagt nedtrekk i 2023.

Kommuneloven setter krav om at slike planlagte innsparinger må fordeles på de enkelte tjenesteområdene (rammeområdene), og dette gjelder ikke bare selve budsjettåret med alle de fire årene i økonomiplanperioden.

Dette betyr at kommunestyrets budsjettvedtak, for at dette skal være i samsvar med lovens krav, må konkretiseres med hensyn til planlagt innsparing med 10 millioner kroner i perioden 2023 – 2026. Konsekvensene av slik manglende konkretisering kan være at kommunen blir innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (Robek).

Anbefaling

Kommunedirektøren anser på bakgrunn av vurderingene ovenfor at kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21 ikke er helt i samsvar med kommunelovens bestemmelser. Kommunestyret bør derfor ta lovlighetsklagen til følge og foreta ny behandling av den aktuelle saken. Ved den nye

behandlingen må kommunestyret supplere sitt tidligere vedtak slik at budsjettert innsparing med 10 millioner kroner i årene 2023 – 2026 konkretiseres og fordeles på de ulike rammeområder.

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	19/3463-25	30. januar 2020

Lovlighetskontroll og kravet til underskrift

Departementet vil med dette brevet orientere fylkesmennene om en viktig tolkning av kommunelovens bestemmelser om lovlighetskontroll.

Departementet behandlet i vedlagte sak 19/4244-2 lovlighetsklage over vedtak truffet av daværende Østfold fylkesting. I saken tok departementet stilling til om loven krever egenhendig underskrift når tre eller flere kommunestyremedlemmer eller fylkestingsmedlemmer fremmer lovlighetsklage.

Departementet kom til at etter lovens ordlyd er det vanskelig å se at et slikt krav kan stilles. Det er heller ikke uttalelser i forarbeidene som tilsier at bestemmelsen stiller et slikt krav. Siden departementet i sin veileder om lovlighetskontroll har skrevet at bestemmelsen krever «underskrift» av tre medlemmer, la departementet til grunn at veilederen ikke kan tas bokstavelig når det gjelder akkurat dette spørsmålet.

Departementet legger altså til grunn at kommuneloven § 27-1 første ledd ikke stiller krav om at medlemmene egenhendig må ha underskrevevet klagen.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	Kommunalavdelingen	Erland Aamodt
0032 Oslo		Org.nr.		22 24 68 28
postmottak@kmd.dep.no	www.kmd.dep.no	972 417 858		

Adresseliste

Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmennenes fellesadministrasjon	Postboks 788	4809	ARENDAL

From: Riise, Marianne Winther <fmtrmwr@statsforvalteren.no>
Sent: Tuesday, January 11, 2022 4:54 PM
To: Jan Hugo Sørensen <Jan-Hugo.Sorensen@nordreisa.kommune.no>
Cc: Andreassen, Jan-Peder <fmtrjpa@statsforvalteren.no>
Subject: Ref. spørsmål om budsjett og økonomiplan Nordreisa kommune

[EPOST UTENFRA] Vær forsiktig!

Hei,

Det vises til møte i går og oversendte budsjettdokumenter mottatt i dag.

Vi har sett nærmere på det aktuelle nedtrekket (tilpasning av kommunalt tjenestetilbud) som ble diskutert på møtet i går. Slik det er framkommer i budsjettet på side 12 og 43 vurderer vi nedtrekket til å være i strid med kommuneloven § 28-1 b) da nedtrekket ikke fordeles ned på tjenesteområdene fra 2023. Dere skriver selv i budsjettet: «Vi foreslår derfor at det i 2023 samlet sett iverksettes tiltak som reduserer driftskostnadene med 10 millioner kroner. Fordeling av denne kostnadsreduksjonen mellom de ulike sektorene vil vi komme tilbake til i særskilt sak til kommunestyret i 2022.».

Vi viser også til brev av 27. januar 2020 fra KMD med utdypende kommentarer til ROBEK-reglene, se punkt 4, hvor det gis følgende utdypende forklaring på hvordan departementet ser på en uspesifisert innsparing:

«Innmelding etter bokstav a eller b skal altså skje når det foreligger et merforbruk på bunnlinjen. I tillegg skal innmelding også skje dersom budsjettet eller økonomiplanen **er saldert med uspesifisert innsparing**. Krav til innsparinger/utgiftsreduksjoner som kommunestyret vedtar for å kunne oppnå en plan eller et budsjett i balanse, **må fordeles på de enkelte tjenesteområdene og trekke ned de ulike bevilgningene etter kommunestyrets prioritering.**»

Med vennlig hilsen
Marianne Winther Riise
seniorrådgiver kommuneøkonomi

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Telefon: 77 64 20 42

E-post: fmtrmwr@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tf

6/1.22.

Til

Nordreisa Kommune

9151 Storslett

Lovlighetsklage på Nordreisa kommunestyrets behandling av årsbudsjett og økonomiplan.

Vi mener at kommunestyrets vedtak om budsjett ikke oppfyller kommunelovens §14 4 første og siste ledd om økonomiplan og årsbudsjett og §14-10 første, andre femte og sjette ledd om krav om balanse i økonomiplan og årsbudsjett og ber om at det gjøres en lovlighetskontroll på vedtaket i saken.

Kommunelovens bestemmelser sier.

§ 14-4.Økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

14-10.Balanse i økonomiplanen og årsbudsjettet

All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.

Driftsbudsjettet skal dekke avdrag på lån med et beløp som minst tilsvarer avdrag beregnet etter § 14-18.

...

Årsbudsjettet skal dekke avsetninger som er nødvendige for en god kommunal økonomiforvaltning. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens eller fylkeskommunens økonomiske handleevne.

Første til femte ledd gjelder på tilsvarende måte for hvert enkelt år i økonomiplanen.

Jfr kommunestyrets vedtak er årsbudsjettet vedtatt med et merforbruk jfr kommunens tilgang til midler for året med 7,5 millioner kroner. Kommunestyret oppfyller med dette ikke kommunestyrets eget vedtak om mål om avsetning til disposisjonsfond på 3,5% i 2022.

Kommunens budsjettbehandling viser at Nordreisa kommune mangler 10 millioner kroner i 2023 for å kunne ha et budsjett i balanse. Vi mener også at Kommunestyret utsetter avgjørelsen om en nødvendig inndekning av ubalanse til 2022 gjennom å sette et udefinert nedtrekk på «sentrale områder». Med dette mener vi at kommunestyret ikke ivaretar kravet i de to siste ledd som slår fast at årsbudsjettet skal dekke de avsetninger som er nødvendige for en god økonomiforvaltning for hvert enkelt år i økonomiplanen.

Kommunestyret vedtok ingen kutt som skulle iverksettes gjennom 2022 som kunne bidra til å oppnå et driftsnivå som ville gjøre det mulig å ivareta nødvendige avsetning til inndekning av planlagte investeringer. Denne bestemmelsen ble utsatt til 2022

Vi leverer denne klagen fordi vi er svært bekymret for at kommunestyret vedtar en økonomiplan uten den nødvendige inndekning for tiltakene som iverksettes. Kommunal og regionaldepartementets veileder «Økonomiplanlegging i kommuner og fylkeskommuner»(desember 2013) sier på side 10: «kravet om økonomisk balanse innebærer også at effektiviseringstiltak må være fordelt på de ulike tjenesteområdene slik at rammene for aktiviteter og tiltak på de ulike tjenesteområdene samsvarer med tilgjengelige og tildelte ressurser i økonomiplanen» Vi mener at lovens hensikt her er at kommunestyret skal ha fullstendig oversikt over de driftsmessige konsekvenser som følger av de økonomiske disponeringer som gjøres i en økonomiplanperiode. F.eks ved å øke gjeldsgraden fra 89 % til 124 % på få år slik kommunestyret har vedtatt. Det er etter vårt syn svært alvorlig at en binder kommunen til langsiktige økonomiske forpliktelser uten å synliggjøre inndekningen i økonomiplanen og vi ønsker at det gjøres en kontroll av lovligheten i et slikt vedtak. Økonomisjefen i kommunen gikk også i kommunestyret langt i å si at hun regnet med at gjennom 2022 ville kommunen være nødt til å benytte utviklingsfondene i kommunen i tillegg til disposisjonsfondet i driften av kommunen for å komme gjennom året med et regnskap i balanse. Dette er for oss også et tydelig signal om manglende realisme i et budsjett.

Med hensyn til kravet om oversiktighet så er det å anmerke fra vår side at kommunens valg av heldigital løsning har gjort det svært krevende for representantene å få en helhetlig oversikt over de vedtak de skulle gjøre i møtet.

M.H

Siv Elin Hansen

Olaug Bergset

Tom Vegar Kiil

Siv Elin Hansen
Olaug Bergset
~~for tiden på ferie~~
Tom Vegar Kiil

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/22	Nordreisa kommunestyre	20.01.2022

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 - Supplerende vedtak

Henvisning til lovverk:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven)
- Forskrift om kommunale og fylkeskommunale budsjetter og regnskaper

Kommunedirektørens innstilling

· Planlagt innsparing med 10 millioner kroner i driftsbudsjettet i årene 2023 – 2025, jfr. kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21, fordeles slik på de enkelte rammeområdene:

o Prosjekter og interkommunalt samarbeid	kr 0
o Administrasjon og politikk	kr 750.000
o Oppvekst og kultur	kr 4.030.000
o Helse og omsorg, inkl. DMS	kr 3.950.000
o Selvkost	kr 0
o Drift og utvikling	kr 1.270.000
o Skatter og rammetilskudd	kr 0
o Renter, avdrag og avsetninger	kr 0
o SUM	kr 10.000.000

· Kommunestyret forutsetter at administrasjonen umiddelbart starter prosessen med hensyn til de planlagte innsparingene på sektorene for perioden 2023 - 2025, og at konkrete innsparingsforslag framlegges hovedutvalgene og kommunestyret til behandling. Kommunestyret vil i sitt møte 27.06.22 behandle fordeling av budsjetttrammer for neste handlings- og økonomiplan for perioden 2023 – 2026.

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok i sitt møte 15. – 16. desember 2021 sak PS 111/21, *Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025*.

Etter behandlingen er det innkommet lovlighetsklage som behandles i særskilt sak kommunestyrets møte 20.01.22.

I saken *Lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak PS 111/21 – Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025* konkluderer administrasjonen med at kommunestyrets budsjettvedtak ikke er helt i samsvar med kommunelovens bestemmelser.

Den budsjetterte innsparing med 10 millioner kroner i 2023 - 2025 er planlagt med særskilt prosess som starter i februar 2022, og som føres fram for kommunestyrets møte i juni 2022 hvor kommunestyret vedtar foreløpige budsjetttrammer for 2023 – 2026. Denne innsparingen er ført som et samlet rammedtrekk, som senere skal fordeles på de enkelte sektorer. Det ble seint på høsten 2021 klart at helse- og omsorgssektoren og oppvekst- og kultursektoren (først og fremst barnevernstjenesten) hadde behov for økte budsjetttrammer, og tiden da var for kort til at vi kunne kjøre en omfattende prosess i forhold til konkret fordeling av planlagt nedtrekk i 2023.

Kommuneloven setter krav om at slike planlagte innsparinger må fordeles på de enkelte tjenesteområdene (rammeområdene), og dette gjelder ikke bare selve budsjettåret med alle de fire årene i økonomiplanperioden.

Dette betyr at kommunestyrets budsjettvedtak, for at dette skal være i samsvar med lovens krav, må konkretiseres med hensyn til planlagt innsparing med 10 millioner kroner i perioden 2023 – 2026. Konsekvensene av slik manglende konkretisering kan være at kommunen blir innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (Robek).

Vurdering

Kommunedirektøren vil derfor nå foreslå at planlagt nedtrekk i årene 2023 – 2025 fordeles slik på de aktuelle rammeområdene:

○ Prosjekter og interkommunalt samarbeid	kr	0
○ Administrasjon og politikk	kr	750.000
○ Oppvekst og kultur	kr	4.030.000
○ Helse og omsorg, inkl. DMS	kr	3.950.000
○ Selvkost	kr	0
○ Drift og utvikling	kr	1.270.000
○ Skatter og rammetilskudd	kr	0
○ Renter, avdrag og avsetninger	kr	0
○ SUM	kr	10.000.000

Fordelingen har tatt utgangspunkt i sektorenes andel av totalbudsjett, samtidig som vi har justert noe for behovsendringer som følge av demografi.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/22	Nordreisa kommunestyre	20.01.2022

Søknad om deltagelse i Gnist-programmet

Henviſning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Søknad Gnist Nordreisa kommune

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommune søker om deltagelse i Gnist-programmet i 2022.
2. Kommunen setter av en inntil 20% stillingsressurs som prosjektleder, for å følge opp kommunens deltagelse i programmet.
3. Kommunen setter av inntil kr. 100.000 for deltagelsen, for å delfinansiere denne deltagelsen med en egenandel utover det fylkeskommunen deltar med. Disse midlene hentes fra kommunalt utviklingsfond.

Saksopplysninger

Etter behandlingen i næringsutvalget 20.12.2021 tok administrasjonen kontakt med Troms og Finnmark fylkeskommune. Svaret kom rett etter nyttår.

Fylkeskommunen ringte 6.januar 2022 og fortalte at de dekker 50% av kostnaden for den ene kommunen i fylket som velges ut i år.

Administrasjonen har siden, sammen med politisk ledelse, jobbet fram den endelige søknaden, se vedlegg

Vurdering

Vi har bygd søknaden på mottatt notatet «Et sterkt regionsenter - virkemiddel for et sterkere Nord-Troms!» Et sterkt regionsenter mener vi blir svært viktig i åra framover for å stabilisere eller helst øke befolkningsutviklingen i Nord-Troms.

Tidligere behandling i næringsutvalget

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 20.12.2021

Behandling:

Næringsutvalget fremmet følgende fellesforslag: Endringsforslag: pkt. 2 og 3 slettes. Tilleggsforslag pkt. 1: Nordreisa kommune søker om deltakelse i Gnist-programmet i 2022 som et verktøy for gjennomføring av Regionsenterstrategien. Prosjektet forankres i forhold til finansiering hos fylkeskommunen før behandling i kommunestyret.

Endringsforslag og fellesforslag ble enstemmig vedtatt.
Kommunedirektørens innstilling falt.

Vedtak:

Nordreisa kommune søker om deltakelse i Gnist-programmet i 2022 som et verktøy for gjennomføring av Regionsenterstrategien. Prosjektet forankres i forhold til finansiering hos fylkeskommunen før behandling i kommunestyret.

Kommunedirektørens innstilling

1. Nordreisa kommune søker om deltakelse i Gnist-programmet i 2022.
2. Kommunen setter av en inntil 20% stillingsressurs som prosjektleder, for å følge opp kommunens deltakelse i programmet.
3. Kommunen setter av inntil kr. 100.000 for deltakelsen, dersom det blir behov for å delfinansiere denne deltakelsen med en egenandel utover det fylkeskommunen deltar med. Disse midlene hentes fra kommunalt utviklingsfond.

Saksopplysninger

Gnist er DOGA (Design og Arkitektur Norge) og [Nordic Edge](#) (Norway's official innovation cluster on smart cities and communities) sitt innovasjonsprogram for kommuner som vil jobbe på nye måter med steds- og næringsutvikling samtidig. Gnist gir kommunene ny kompetanse, metoder og verktøy til å ta tak i sine spesifikke utfordringer, og snu disse til muligheter og nyskaping.

Gnist er et verktøy for å fremme implementering av målbildene og prinsippene i [Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn](#).

Målet er både å skape nye arbeidsplasser og steder folk ønsker å bo og besøke i hele landet.

Gnist-programmet skal komplettere, forsterke og realisere eksisterende initiativ og planer i kommunene, men også iverksette nye utviklingsprosjekter – med utgangspunkt i lokale behov, fortrinn og premisser. En sentral del av Gnist-programmet er også kunnskaps- og erfaringsutveksling innen innovativ steds- og næringsutvikling på tvers av kommuner og regioner.

5-10 kommuner vil bli valgt ut som Gnist-kommuner i 2022 basert på følgende kriterier:

Forankring

Det er en fordel hvis utfordringen er politisk og administrativt forankret i kommunen. Vi forventer deltakelse fra plan og næring, og eventuelt andre relevante avdelinger, gjennom hele prosessen. Kommunene må også orientere egen fylkeskommune før de sender inn søknad.

Innovasjonspotensial

Gnist er et behovsdrivet innovasjonsprogram. De kommuner som blir plukket ut skal ha reelle utfordringer knyttet til steds- og næringsutvikling, samt en vilje til å utforske, utvikle og utprøve nyskapende og bærekraftige metoder og løsninger sammen med oss.

Overføringsverdi

Gnist-programmet vil fremme utviklingen av nasjonale fyrtårnprosjekter for inspirasjon og kunnskapsoverføring. Vi ser etter utfordringer med overføringsverdi til andre kommuner, og potensielt skalerbare løsninger både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Engasjement

Vi ser etter kommuner med pågangsmot og endringsvilje, som vil utfordre både seg selv og næringslivet til å lage mer helhetlige og langsiktige løsninger til kommunenes utfordringer. Kommunene må allokere en prosjektressurs på 20-30% i perioden februar-september 2022. Deltakeravgiften for Gnist-kommuner er 200.000 kr. Denne bør være helfinansiert eller i spleiselag med egen fylkeskommune.

Geografisk spredning

Hovedmålgruppen for Gnist-programmet er distriktskommuner. Dette er fortrinnsvis kommuner definert innenfor sentralitetsklasse nivå 4-6 (Statistisk sentralbyrå), men kan også være andre geografiske steder og lokalsamfunn med distriktsutfordringer.

Kommuneledelsen ønsker at næringsutvalget skal avgjøre om kommunen skal søke om deltakelse i programmet. Søknadsfristen er 15. januar 2022.

Vurdering

Vi har mottatt notatet «Et sterkt regionsenter - virkemiddel for et sterkere Nord-Troms!», som kan gi et godt utgangspunkt for en søknad fra Nordreisa kommune. Det følger som vedlegg til saksfremlegget.

Bevilget egenfinansiering på inntil kr. 100.000 forutsetter at Troms og Finnmark Fylkeskommune bidrar tilsvarende. Kommunen vil etablere kontakt med fylkeskommunen i søknadsprosessen.

Næringsutvikler har vært i kontakt med Malin Kock Hansen i DOGA og de tre kommunene Lebesby, Krødsherad og Vang kommuner, som alle legger stor vekt på at dette var en svært lærerik, nyttig og annerledes prosess å være med på i forhold til tradisjonelle tilnærminger.

Utover det sier de tre nevnte kommunene at en deltakelse i programmet medfører en stor arbeidsmengde, og stiller krav til at egne ressurser gjøres tilgjengelige for prosjektet.

Kontaktinformasjon

Kommune: Nordreisa

Kontaktperson: Jan F. Fjære

Stillingstittel: Næringsutvikler

Avdeling: Utviklingsavdelingen

Mobil: 417 06 134

Epost: jan.fjaere@nordreisa.kommune.no

Søker flere kommuner sammen?

Nei

Er fylkeskommunen orientert

Ja

Om kommunens utfordring:

Beskriv utfordringen (utfordringen programmet skal bidra til å løse. Selve utfordringen, ikke mulige løsninger, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom): (nå 1193 tegn)

Nordreisa er regionsenter i Nord-Troms jmf. fylkesplanen for Troms 2014-2025. Vi ønsker et mer konkretisert innhold i begrepet regionsenter.

Nordreisa har en rekke vellykka interkommunale samarbeid med nabokommunene. Viktig å avklare hvilke funksjoner et senter skal ha i forhold til senterets nivå. Tilbud som besøkes ofte og av mange bør finnes nært brukerne. Mer spesialiserte tilbud lokaliseres på høyere nivå.

Nordreisa har definert prosjektet «Et sterkt regionsenter – virkemiddel for et sterkere Nord-Troms», som et godt utgangspunkt for utfordringen(e) som ønskes løst gjennom deltakelsen i Gnist-programmet.

I juni 2021 lanserte Regjeringen «Strategier for småbyer og større tettsteder som regionale kraftsentre». Felles er at slike steder har funksjoner som har betydning for distriktsområdene rundt og har potensial for å spille en større rolle i sin region. Ikke i konkurranse med to av landsdelens største kraftsenter Tromsø og Alta, men som regionsenter med viktig funksjoner i og for innbyggere i den geografiske Nord-Troms regionen.

Som største kommune i regionen og regionsenter vil vi ta ansvar for å løfte hele regionen. Det er denne rollen Nordreisa ønsker å utforske nærmere.

Målsetting (ønsket effekt, og hvorfor / hvordan det vil kunne bidra til både steds- og næringsutvikling, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom): (nå 1197 tegn)

Nordreisa kommune har et sterkt ønske om å være med i dagens utvikling og fortsatt gi gode tjenester til innbyggerne og næringslivet. Med utfordrende demografiprognoser, stor konkurranse om kompetent arbeidskraft, så må vi tenke nytt. Vi må samarbeide med våre nabokommuner og gjøre hverandre gode. Nordreisa vil bygge videre på de styrker vi som kommune har, la våre

samarbeidspartnere få dyrke sine og sammen må vi finne løsninger for å komplementere de eventuelle mangler som vil dukke opp.

Vi vil berede grunnen for en mer positiv demografisk utvikling i Nord-Troms, med basis i de ressursene regionen har. Et sterkt og drivende regionsenter er et sentralt virkemiddel og et verktøy for denne positive utviklingen.

Som regionsenter har Nordreisa allerede hatt og har en stor betydning ved å være et kultur-, handels- og servicesenter med et bredt tilbud. Sammen med bo-tilbudet, servicetilbudet og arbeidsplassene i de nærmeste kommunene utgjør Nord-Troms en ressurssterk region med potensiale for en positiv utvikling på en rekke fronter. Hvilke funksjoner skal regionsenteret utvikle i årene fremover? Det ønsker Nordreisa å finne gode svar på, og det er målsettingen med vår Gnist-deltakelse.

Er utfordringen politisk og administrativt forankret i kommunen?

Ja Nei

Hvis nei: Hvorfor ikke, og hva er planen for å sikre politisk og administrativ forankring? Maks. 1200 tegn inkl. mellomrom.

Finansiering

Deltakeravgiften er kr. 200.000. Denne må være helt eller delvis finansiert av egen fylkeskommune. Beskriv hvordan dere vil finansiere deltakelsen, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom. (nå 598 tegn).

Saken har vært behandlet i kommunens næringsutvalg, som gjorde følgende vedtak: «Nordreisa kommune søker om deltakelse i Gnist-programmet i 2022 som et verktøy for gjennomføring av Regionsenterstrategien. Prosjektet forankres i forhold til finansiering hos fylkeskommunen før behandling i kommunestyret.»

Vi har nå fått avklart at Troms og Finnmark fylkeskommune støtter deltakelse med 50% av kostnadene. Administrasjonen fremmer forslag til kommunestyret om å bevilge kommunens egenandel på 50% fra kommunens utviklingsfond. Endelig vedtak kommer i førstkommende kommunestyremøte, senest 3. mars.

Allokerte resurser

Ja Nei

Hvis nei: Beskriv planen for allokering av resurser i kommunen, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom.

Kommunen vil allokere en inntil 20% stillingsprosent til en prosjektlederressurs som stilles til rådighet for prosjektet. Dette er forankret administrativt, og forankres politisk samtidig med finansieringen av egenandelen.

Eksterne resurser Beskriv andre resurser (f.eks. lokalt næringsliv, utdanningsinstitusjoner, frivillighet) dere tenker vil kunne være aktuelle bidragsytere, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom (nå 359 tegn):

Eksterne ressurser som det er naturlig å invitere inn i prosjektet er:

- Campus Nord-Troms (tidl. Nord-Troms Studiesenter)
- Nord-Troms videregående skole
- Fagskole spillutvikling og Polar Game Industry (under etablering) / Changemaker Educations AS
- Halti næringshage
- Ymber AS / 3-net AS
- Andre aktuelle samarbeidsbedrifter
- DMS
- Sørkjosen lufthavn
- Frivilligheten – lag og foreninger

Overføringsverdi (Vi ser etter utfordringer med overføringsverdi til andre kommuner. Beskriv hvorfor deres utfordring – og mulige løsninger – vil ha relevans for andre kommuner, maks. 1200 tegn inkl. mellomrom, nå 341 tegn)

Mange steder i Norge opplever de samme utfordringene som Nordreisa her adresserer, og ønsker å finne nye og utradisjonelle løsninger på. Å være et tettsted som i økende grad blir utfordret av landsdelens større byer, gir store utviklingsutfordringer for disse tettstedene. Det ønsker dette prosjektet å finne gode løsninger på for Nordreisa.

Innovasjonspotensial (Vi ser etter engasjerte kommuner med en vilje til å utforske, utvikle og utprøve nyskapende og bærekraftige metoder og løsninger sammen med oss. Beskriv mulighetsrommet og innovasjonspotensialet i deres utfordring. Maks. 1200 tegn inkl. mellomrom). (nå 1107 tegn)

Storslett / Nordreisa som regionsenteret i Nord-Troms har gjennom mange år og med både lokale og regionale initiativ og støtte langt på vei oppfylt mange av strategiene som beskrives i Regjeringens strategi for små byer og større tettsteder. Over årene har utviklingen vært mot å styrke Storslett som et sted med en rekke urbane kvaliteter, uten å være et urbant sted. I videreutviklingen av Storslett som regionsenter i Nord-Troms ligger et stort innovasjonspotensial. Aktuelle fokusområder:

- Bærekraftig småbyutvikling med levende sentrum.
 - Variert boligtilbud, gode nabolag og bomiljøer
 - Et bredt tilbud av varer, tjenester og opplevelser
 - Kompakt byutvikling, funksjonsblanding og samspill gir liv og kraft til småbyen
 - Kunst og kultur skaper attraktive småbyer og større tettsteder
 - Småbyen skal gi rom for alle og inspirere til aktivitet og samspill
- Småbyen som senter for spesialiserte tjenester
- Fleksible utdanningstilbud og lokale studiefellesskap
- En god by utvikles i fellesskap
 - Samarbeid i småbyregioner
 - Samarbeid som øker innovasjonstakten
 - Smarte byer og regioner samarbeider på nye måter

Ønsker dere å være følgekommune?

Er dere interessert i å bli koblet på som følgekommune om dere ikke blir valgt ut som Gnist-kommune?

Ja Nei

Har dere deltatt i Gnist kompetanse?

Ja Nei

Kjennskap til DOGA sine verktøy?

Folketråkk

Stimulab

Designrevet innovasjonsprogram (DIP)

Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn

Linken til søknadssjemaet:

[https://www.cognitoforms.com/DOGA1/SøknadsskjemaGnistkommuner2022?v2#sYNkA-AAIgev_80MukYjSQK93QAsAFEYER6_k-FOpvI\\$*](https://www.cognitoforms.com/DOGA1/SøknadsskjemaGnistkommuner2022?v2#sYNkA-AAIgev_80MukYjSQK93QAsAFEYER6_k-FOpvI$*)